

γενιάζω Θράκ. (Σαρεκκλ.) Κέρκ. Πελοπν. (Γαργαλ.) γενιάζον Λέσβ.

Ἐκ τοῦ ούσ. γενιά.

1) Ἀποκτῶ γενεάν, ἀπογόνους Κέρκ.: Τέτοια ζῶα γενιάζονται εύκολα. 2) Ἐπὶ δρνίθων γεννῶ φὰ Πελοπν. (Γαργαλ.): Δὲ γενιαστήκανε ἀκόμα οἱ πουλλακίδες μου

2) Γίνομαι συγγενής τινος Θράκ. (Σαρεκκλ.) Λέσβ.

γενιακὸν τό, Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)

Οὐδ. τοῦ ἀμαρτ. ἐπιθ. γενιακός, δὲ ἐκ τοῦ ούσ. γενιά καὶ τῆς παραγωγ. κατάλ. -ιακός.

1) Γενιά 1, δὲ ίδ.: Ἄσμ.

Βρέ νιέ, πό ποῦ ν' ἡ χώρα σου, | πό ποῦ τὸ γενιακό σου; Μάν.

Αφάμισες τοῦ πάππου μου | καὶ ὅλο μου τὸ γενιακὸν (ἀφάμισες=ἐδυσφήμησες· ἐκ μοιρολ.) Κίτ. 2) Γενιά 4, δὲ ίδ.: Ἡρθε μὲ τὸ γενιακό του.

γενιδάκι τό, Ἀνάφ.

Ἐκ τοῦ ἀμαρτ. ούσ. γενίδι.

Γενάκι 1, δὲ ίδ.: Αἴνιγμ.

Ἔχω ἔνα παπποῦ προσπάππον, | κινεῖ τὰ γενιδάκια του, πέφτουν τὰ κονιδάκια του
(δέ μύλος καὶ τὰ ἄλευρα).

γενικὰ ἐπίρρ. λόγ. κοιν.

Ἐκ τοῦ ούδ. τοῦ ἐπιθ. γενικός.

Κατὰ γενικὸν τρόπον, καθολικῶς, ἀνεξαιρέτως, συνολικῶς: Γενικὰ ἔχει δίκιο. Ἐξετάζει τὸ ζήτημα γενικά. "Ολοι γενικὰ οἱ ἄνθρωποι. Ἡ ύγεια του γενικὰ εἶναι καλή.

γενικὸς λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. γενικός.

A) Ἐπιθετικ. 1) Ὁ κοινὸς εἰς ὅλους, δὲ καθολικός λόγ. κοιν.: Γενικὸς ἀναβρασμὸς - ἐνθουσιασμὸς - σημαιοστολισμός. Γενικὸς διαχειριστῆς - κληρονόμος - πληρεξούσιος. Γενικὴ ἀμυνστία - ἀπεργία - γνώμη - διαταγὴ - ἐντύπωση - ἐξέταση - ἐπίθεση - ίδεα - καθαριότης - καταστροφὴ - μόρφωση. Γενικὸ καλὸ - κακὸ - νοσοκομεῖο - ξεσήκωμα - συμπέρασμα κοιν. || Φρ. Εἶναι γενικὸς κανὼν. Ἐπικρατεῖ γενικὸς ἀναβρασμός. Κατὰ γενικὴν ἀγανάκτησιν-ἀπαίτησιν-δμολογίαν. Ὁ δργανισμὸς του παρουσιάζει γενικὴν βελτίωσιν. Γενικὴ ἀποφις τῆς πόλεως. Ἀπὸ γενικῆς ἀπόφεως. "Ετυχε γενικῆς μορφώσεως. Γενικὸν ἐμπόριον λόγ. κοιν. 2) Ὁ ἔχων τὴν καθολικὴν ἐποπτείαν ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας τινὸς καὶ ἐπεκτείνων τὴν ἔξουσίαν του εἰς πολλοὺς ἄλλους, ίδιᾳ ἐπὶ ὑπαλλήλων λόγ. κοιν.: Γενικὸς ἀντιπρόσωπος - ἀρχηγὸς - ἀρχιάρχος - γραμματεὺς - διευθυντῆς - ἐπιθεωρητῆς - ἐπόπτης - κληρονόμος - πληρεξούσιος. Γενικὸν Ἐπιτελείον Στρατοῦ - Γενικὸν Χημείον τοῦ Κράτους || Φρ. Εἶναι γενικὸς ντερβέναγας (εἶναι ἀπόλυτος κύριος, κάμνει δὲ τι θέλει) κοιν. 3) Ὁ μὴ ἐπακριβῶς καθωρισμένος, δὲ μὴ ἀναφερόμενος εἰς συγκεκριμένον τι λόγ. κοιν.: Ἐπῆρε μίαν γενικὴν ίδεαν. "Εδωκε μίαν γενικὴν εἰκόνα τοῦ θέματος.

B) Ούσ. 1) Τὸ ἀρσ. κατὰ παράλειψιν τῶν λ. γραμματεύς, διευθυντῆς, δὲ ἔχων τὴν γενικὴν ἐποπτείαν κοιν.: Ἡρθε - ἔφυγε - τηλεφώνησε ὁ Γενικός. Σὲ ζήτησε ὁ Γενικός. 2) Ὁ ἐποπτεύων μαθητῆς εἰς τὴν τάξιν κατὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ διδασκάλου Κύθηρο. Συνών. πρωτόσκολος. 2) Τὸ θηλ. ὑπὸ τὸν τύπ. γενικιά, ἡ κεντρικὴ αὖλαξ, ἐξ ἥς κατὰ τὴν ἀρδευσιν διοχετεύεται τὸ ὕδωρ εἰς ἄλλας μικροτέρας Στερελλ. (Λεπεν.) Συνών. μάννα. 3) Τὸ ούδ. κατὰ παρά-

λειψιν τῶν λ. καλό, πρᾶγμα, ζήτημα, συμφέρον κτλ., τὸ ἀνῆκον εἰς τὸ σύνολον σύνηθ.: Νὰ κοιτάζῃς τὰ γενικὰ καὶ ὅχι τὰ ἀτομικά. "Εκαμε πολλὰ γενικὰ 'ς τὸν τόπο.

γενικῶς ἐπίρρ. λόγ. κοιν. καὶ δημ. Κεφαλλ. Κίμωλ. Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Σύμ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γενικός.

Κατὰ τρόπον γενικὸν λόγ. σύνηθ.: Γενικῶς ὁ καιρὸς εἶναι καλὸς λόγ. σύνηθ. Μωρέ, οὐλες οἱ γυναικες γενικῶς εἶναι τὰ μὴ τσὶ πιστεύηται Κεφαλλ. Ὁ γλεντούζανε τότες γενικῶς Κίμωλ. || Ἄσμ.

"Ολοι καλῶς ὠρίσατε, | δῆλοι κοινῶς καὶ γενικῶς (ἐκ μοιρολ.) Κίτ. Μάν.

γενιλίκι τό, ἀμάρτ. γεν-νιλίτσι Μεγίστ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. *yenilik*=ἀνανέωσις.

Ο νέος διορισμός, τὰ νέα ἀξιώματα, αἱ νέαι μισθώσεις: Παροιμ. Τὸν Μάρτη δίουνται τὰ γεν-νιλίτσια (καιρὸς παντὶ πράγματι).

γενι-ντουνιᾶς δ, Ἀττικ. Ιων. (Κρήν.) Κύπρ. Πελοπν.

(Ναύπλ.) — Σ.Δάφνης, Ν.Ἐστ. 25 (1933), 739 'Α.Κουρτίδ. Ελένων. ζώων, 244 γενι-δουνιᾶς Κρήτ. Σύρ. γινι-δουνιᾶς Λέσβ.

Ἐκ τοῦ Τουρκ. ἐπιθ. *yen i*=νέος καὶ τοῦ Τουρκ. ούσ. *d u n y a*=κόσμος.

1) Τὸ φυτὸν μεσπιλέα ἡ Ἰαπωνικὴ (*eriobotrya Japonica*), τῆς οἰκογ. τῶν ροδιδῶν (*rosaceae*), τάξ. τῶν ροδωδῶν (*rosales*) Κρήτ. 2) Τὸ φυτὸν μεσπιλέα ἡ Γερμανικὴ, ἡ κοινῶς λεγομένη μουσμουλιά (*mespilus Germanica*), τῆς οἰκογ. τῶν ροδιδῶν (*rosaceae*), τάξ. τάξ. τῶν ροδωδῶν (*rosales*) Κύπρ. 3) Τὸ φυτὸν ιβηρίς ἡ ἀείζωος (*iberis sempervirens*), τῆς οἰκογ. τῶν σταυρανθῶν (*cruciferae*), τάξ. τάξ. τῶν ροιαδωδῶν (*rosadales*) Ιων. (Κρήν.) Λέσβ. Πελοπν. (Ναύπλ.) Σύρ. Σ.Δάφνης, ἔνθ' ἀν.: Τὰ φυτὰ τῆς ἐποχῆς δειλινά, γενι-ντουνιᾶς, λιοστρόφρια, ἀρμαρόδρομες Ναύπλ. Κοίτα, εἶναι κατὶ γενι-ντουνιᾶς 'ς τὸν κῆπο Σ.Δάφνης, ἔνθ' ἀν. || Ἄσμ.

Γέννημα τοῦ γενι-δουνιᾶ, κρίνε μου μυρωδᾶτε Κρήν. 4) Τὸ πτηνὸν κοκκοθράυστης ὁ κοινὸς ἢ γνήσιος (*coccothraustes vulgaris*) Ἀττικ. —'Α.Κουρτίδ., ἔνθ' ἀν. Συνών. γυφτοπούλλι, σταυρομύτης.

γενιοκρατῶ ἀμάρτ. γενιοκρατεῖωμαι Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ.) γενιοκρατεῖομαι Ι.Πολυλ., Διηγ., 52.

Ἐκ τοῦ ούσ. γενιά καὶ τοῦ ρ. κρατῶ.

Κατάγομαι ἐκ τινος γενεᾶς ἔνθ' ἀν.: Ἔγὼ γενιοκρατεῖομαι ἀπ' ἐκεῖνον τὸν Μιχαὴλ Ι.Πολυλ., ἔνθ' ἀν. || Ἄσμ.

Κι ἀφοῦ τὸν ἐλαβώσανε, τόνε ψαχνοκρωτᾶνε,
μὰ δὲ μᾶς λές γιανίτσαρη, ποῦθε γενιοκρατείσαι;
'Αργυρᾶδ.

γενίτης ἀμάρτ. γενίτ' Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. γένος καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ίτης.

Ο συγγενής.

Ἡ λ. καὶ ώς ἐπών. Μύκ., ἐξ ἐγγράφου τοῦ 1778 Βλ. Γ.Πετρόπ., Νοταρ. Πράξ., 1707, 9.

γενιτσάραγας δ, Ἡπ. Κρήτ. γιανιτσάραγας Κρήτ. — Ι.Δραγούμ., Σαμοθράκ. 2, 73.

Ἐκ τῶν Τουρκ. *yen i ceri*=γενίτσαρος καὶ *a g as i*=ἀρχηγὸς τῶν γενιτσάρων. Παρὰ Σομ. δ τύπ. ντζαντσάραγας,

